

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 22Csp/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2221202745
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Kolárik
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2022:2221202745.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudcom JUDr. Andrejom Kolárikom v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, sídlo: Mýtna 48, 811 07 Bratislava, zast.: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795, proti žalovanému: P. U., nar.: XX. XX. XXXX, bydlisko: Q. O. XXX/XX, XXX XX L. Q., o zaplatenie 8 983,02 EUR s prísl., takto

rozhodol:

- I. Konanie sa v časti o zaplatenie 163,40 EUR s príslušným úrokom z omeškania zastavuje.
- II. Vo zvyšnej časti sa žaloba zamietá.
- III. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98,88 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručanou tunajšiemu súdu dňa 29. 07. 2021 domáhal zaplatenia sumy 8 983,02 EUR s príslušenstvom. Vecne žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 19. 04. 2017 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX / XXXXXXXXXXXX (evidenčné číslo zmluvy/príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 10 000,- EUR. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 160,4 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 19 248 Eur. Do dnešného dňa uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 3 509 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, listom z dňa 26.10.2018 - Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.12.2018 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 22.12.2018 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne žalobcovi vzniklo v zmysle §53 ods.9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplateniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému žalobca poukázal na uznesenie KS v Banskej Bystrici Sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie KS v Trenčíne Sp.zn.: 17Co/447/2016. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje čl. 9.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 8 983,02

Eur. Žalobca uplatnil tiež zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní a v zmysle čl. 15.2 sa zásielka považuje za doručенú piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Zmluvnú pokutu si žalobca neuplatnil. Uplatnil si tiež náklady vo výške 113,4 EUR, ktoré mu vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, a to s poukazom na § 121 ods. 3 OZ.

2. Na podporu svojich tvrdení žalobca k žalobe pripojil nasledovné listinné dôkazy: Zmluva o spotrebiteľskom úvere vrátane splátkového kalendára (č.l. 7 - 15), Informácia o RPMN a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver (č.l. 16), Informácie v zmysle zákona č. 122/2013 Z.z. (č.l. 17), Informácie o finančnom sprostredkovaní (SFA, VFA - Quatro) (č.l. 18 - 19), Udelenie súhlasu v zmysle zákona o ochrane osobných údajov (č.l. 20 - 23), Vyúčtovanie mzdy za obdobie marec a február 2017 (č.l. 24 - 26), Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere (č.l. 27 - 28), kópia OP (č.l. 29), výpis zo systému žalobcu k posudzovaniu bonity klienta (č.l. 30 - 33), Predžalobná upomienka s obálkou (č.l. 34 - 36), Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (č.l. 37), Prehľad splátok a úhrad (č.l. 38 - 41), Notárska zápisnica o projekte rozdelenia zlúčením NZ 54215/2017 (č.l. 42 - 50).

3. Podaním z 24. 09. 2021 žalobca vzal žalobu čiastočne späť, a to v časti nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky v sume 113,40 EUR.

4. Žalovaný reagoval na žalobu odporom podaným dňa 04. 11. 2021 proti platobnému rozkazu tunajšieho súdu sp. zn. 22Csp/15/2021-87 z 13. 10. 2021. Uviedol, že žalobou uplatnený nárok považuje za nedôvodný z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru a vznesenej námietky premlčania. V predmetnej veci je nevyhnutné zamerať sa v prvom rade na skúmanie, či zo strany žalobcu bola dodržaná odborná starostlivosť pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver podľa § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, tzv. skúmanie bonity spotrebiteľa. Žalovaný poukázal na ustanovenia § 7 ods. 1, 15 a 16 a § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Z uvedených ustanovení vyplýva, že v prípade akéhokoľvek porušenia povinnosti uvedenej v §7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. nemá právo žalobca požadovať predčasné splatenie úveru, t.j. úkon zosplatnenia úveru je neplatný, a v prípade hrubého porušenia povinnosti uvedenej v § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. 1 je úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov a súčasne nemá právo žalobca požadovať predčasné splatenie úveru, t.j. existuje nárok iba na zaplatenie istiny úveru a úkon zosplatnenia úveru je neplatný. Vo veci je nevyhnutné individuálne skúmať, akým spôsobom bola skúmaná bonita žalovaného a následne vyvodiť právne závery. Žalovaný uviedol, že jeho mesačné výdavky (vrátane výživného na syna vo výške 120,- EUR) sú 1 000,70 €. Pokiaľ by aj žalobca formalisticky uviedol, že si zaobstaral listiny s cieľom posúdiť schopnosť splácať úver a následne k nijakému konkrétnemu posúdeniu s konkrétnym výsledkom nedošlo, ide o hrubé porušenie tejto jeho povinnosti. Žalovaný poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn.: 7Sžo 61/2015 a rozsudok KS Prešov sp. zn.: 6Co/171/2016. Žalobca v konaní zatiaľ tiež nepreukázal, že došlo k zosplatneniu predmetného úveru spôsobom, akým to vyžaduje § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ, v dôsledku čoho uplatnil nárok predčasne. Upozornenie spotrebiteľa, ako aj zosplatnenie úveru, sú písomné jednostranné právne úkony dodávateľa, ktoré sa musia dostať do sféry spotrebiteľa. Pri oboch podmienkach je teda nevyhnutné skúmať: (i) či bola dodržaná písomná forma - dodávateľ musí preukázať, že zásielky mali písomnú formu, (ii) či jednotlivé listiny spĺňajú všeobecné kritéria pre právne úkony - dodávateľ musí preukázať, že písomnosti boli dostatočne určité a zrozumiteľné, a (iii) či sa jednotlivé písomnosti dostali do dispozičnej sféry dlžníka - dodávateľ musí preukázať, že k jednotlivým zásielkam existujú doručky. Žalobca súdu síce predložil listinu označenú ako „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru " zo dňa 22 . 12 . 2018, ale nepreukázal jej doručenie žalovanému. Žalovaný popiera doručenie tejto listiny. Zároveň žalovaný vzniesol námietku premlčania všetkých splatných a nezaplatených splátok v období 3 roky pred podaním žaloby, t.j. za premlčané považuje všetky splátky pred 29. 07. 2018. Podľa názoru žalovaného žalobca za tejto dôkaznej situácie by mal nárok iba na nezaplatené splatné splátky ku dňu podania žaloby, nakoľko úkon zosplatnenia je neplatný pre rozpor so zákonom. Limitom je aj prípadná bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

5. Žalobca reagoval replikou z 01. 12. 2021. Vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného žalobca poukázal na to, že občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient spĺňal štandardné riskové podmienky. Klient podpisom danej zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaný taktiež prehlásil, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaný mal možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporoval. Zmluvné podmienky

boli žalovaným riadne podpísané. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu (výplátne pásky) a na druhej strane aj jeho mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Pokiaľ ide o vyhlásenie okamžitej splatnosti dlhu, žalobca dodržal všetky zákonom stanovené predpoklady, a to vzhľadom na existenciu dohody o zosplatnení dlhu zmysle čl. 9 bod 9.2 zmluvných podmienok, zaslanie výzvy pred zosplatnením a dodržanie zákonnej 90-dňovej lehoty v súvislosti s omeškaním žalovaného. Oznamenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Žalovaný sa mohol o zosplatnení dozvedieť najneskôr dorúčením podanej žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. Vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania je žalobca toho názoru, že uvedenému úkonu nie je možné priznať právne účinky, nakoľko sa nejedná o tzv. kvalifikovanú námietku premlčania. Uvedenú skutočnosť potvrdzuje napr. rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 11Co/357/2016 zo dňa 26.04.2017. Žalobca je toho názoru, že pokiaľ sa žalovaný domáha prieskumu nároku z hľadiska premlčania, takáto námietka musí byť jasne zdôvodnená a konkretizovaná, inak sa tým upiera právo žalobcu kvalifikovane sa vyjadriť k vytýkaným skutočnostiam protistrany. Žalobca zároveň zobral žalobu čiastočne späť, nakoľko žalovaný uhradil po podaní žaloby dňa 30. 08. 2021 sumu 50,- Eur.

6. Podaním zo 07. 02. 2022 žalobca navrhol, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu, ktorým bola Všeobecná úverová banka, a.s., vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., ktorá žalovanú pohľadávku nadobudla na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok (register OpP sp. zn. 1OpP/3/2018) v spojení so Žiadosťou o postúpenie a prevod z 10. 01. 2022, a to s účinnosťou k 21. 01. 2022. K svojmu podaniu žalobca priložil nasledovné listinné dôkazy: Príloha č. 3 Rámcová zmluva o postúpení pohľadávok (č.l. 123), Oznamenie o postúpení pohľadávky (č.l. 124), Žiadosť o postúpenie a prevod (č.l. 126), Dodatok č. 5 k Rámcovej zmluve o postúpení pohľadávok (č.l. 127 - 131). Tunajší súd zmenu na strane žalobcu pripustil uznesením sp. zn. 22Csp/15/2021-148 z 10. 02. 2022.

7. Na vyjadrenia žalobcu v replike žalovaný reagoval duplikou doručenou tunajšiemu súdu 25. 02. 2022. Podľa žalovaného žalobca len formálne opísal postup so snahou vyvolať dojem, že sa skutočne zaoberal údajmi, ktoré mal/nemal k dispozícii. Žalobca nijako nevysvetlil, ako získané údaje vyhodnotil a k akému výsledku dospel vo vzťahu ku schopnosti žiadateľa o úver splácať úver, ktorý má byť poskytnutý v určitej výške a splácaný mesačnými splátkami v určitej výške. Ťažiskovou činnosťou žalobcu malo byť posudzovanie údajov a nie iba ich zhromaždenie. V mnohých prípadoch veritelia preukazujú splnenie povinnosti skúmať bonitu klienta len s pomernými ťažkosťami, keďže podceňujú splnenie dôkaznej povinnosti, avšak dôkazné bremeno zatažuje v rámci preverovania bonity klienta práve ich. Povinnosťou veriteľa je nielen získať informácie o sociálno-majetkovej situácii spotrebiteľa, ale ich aj dostatočne vyhodnotiť, pretože pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov a príjmov spotrebiteľa, nemôže urobiť záver o tom, či spotrebiteľ je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Žalobca nedodrжал postup s odbornou starostlivosťou, čo má za následok jednak bezúčnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru. Žalovaný poukázal na rozsudok NS ČR sp.zn.: 33 Cdo 201/2018, rozsudok KS v Banskej Bystrici sp. zn.: 11CoCsp/2/2021, rozsudky KS v Prešove sp. zn. 3CoCsp/54/2020 a 22Co/136/2019 a rozsudok vo veci C-449/13 CA Consumer Finance SA proti Ingrid Bakkausovej, Charline Bonatovej, rod. Savarvovej, Florianovi Bonatovi zo dňa 18.12.2014. Pokiaľ ide o námietku premlčania, žalovaný uviedol, že za premlčané považuje všetky splátky pred 29.07.2018 a teda námietku premlčania považuje za jasnú, určitú a zrozumiteľnú, reagujúcu na právne závery vyplývajúce z doterajšieho obsahu súdneho spisu. Poukázal na rozsudok OS Martin sp. zn. 10Csp/70/2021-18.

8. Žalobca reagoval podaním z 11. 04. 2022. Žalobca má za to, že žalobou uplatnený nárok nie je premlčaný. Ust. § 103 druhá veta OZ priamo odkazuje na ust. § 565 OZ, z ktorého vyplýva oprávnenie pre veriteľa žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej zo splátok dlžníkom riadne a včas, pričom toto právo môže veriteľ využiť len do splatnosti najbližšej splátky. Ak ho nevyužije, taká splátka sa premlčuje podľa jej pôvodnej splatnosti. Žalovaný bol dňa 26.10.2018 formou predžalobnej upomienky vyzvaný na zaplatenie splátky splatnej v mesiaci 08/2018. Zároveň bol upozornený, že v opačnom prípade veriteľ pristúpi k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Nakoľko zo strany žalovaného k úhrade omeškanej splátky neprišlo, veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru a to pre

nezaplatenú splátku splatnú dňa 20.08.2018 Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo žalovanému zaslané dňa 22.12.2018. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že dňa 21. 08. 2018 začala plynúť premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 20. 08. 2021. Žaloba bola súdu doručená 29. 07. 2021 a teda nárok nie je premlčaný, nakoľko bol uplatnený v rámci plynutia zákonnej 3-ročnej premlčacej doby. Žalobca k podaniu opakovane priložil listiny uvedené v odseku 2 tohto rozsudku.

9. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 06. 05. 2022. Súd vykonal dokazovanie zo všetkých listinných dôkazov založených v spise a dospel k nasledovným skutkovým a právnym záverom.

10. Pôvodný žalobca (právny nástupca spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., IČO: 35 923 130, ktorá bola zmluvnou stranou v čase uzavretia zmluvy), ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli medzi sebou dňa 19. 04. 2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver s nasledovnou špecifikáciou: celková výška úveru: 10 000,- EUR, počet splátok: 120, výška mesačnej splátky: 160,40 EUR, RPMN: 15,90 %, fixná ročná úroková sadzba: 15,90 %, celkové náklady spotrebiteľa: 9 248,- EUR, celková čiastka: 19 248,00 EUR, prvá splátka splatná: 20. 05. 2017, termín konečnej splatnosti: 20. 04. 2027. Žalovaný nesplácal úver riadne a včas. Žalovaný úver splatil iba čiastočne, ako to vyplýva z predloženého prehľadu splátok a úhrad (č.l. 38 - 41). Pôvodný žalobca zaslal žalovanému Predžalobnú upomienku zo dňa 26. 10. 2018 (č.l. 34), v ktorej ho upozornil na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru. Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22. 12. 2018 (č.l. 37) pôvodný žalobca oznámil žalovanému, že jeho dlh zo zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz, pričom dlžnú čiastku žalobca ku dňu oznámenia vyčíslil v sume 9 972,22 EUR.

11. Pôvodný žalobca postúpil žalovanú pohľadávku na žalobcu s účinnosťou k 21. 01. 2022, a to na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok (register OpP sp. zn. 1OpP/3/2018) v spojení s Žiadosťou o postúpenie a prevod z 10. 01. 2022 (č.l. 126). Postúpenie pohľadávky pôvodný žalobca oznámil žalovanému Oznámením o postúpení pohľadávky z 26. 01. 2022 (č.l. 124).

12. V časti o zaplatenie sumy 113,40 EUR žalobca vzal žalobu späť z vlastného rozhodnutia (viď. odsek 3 tohto rozsudku) a v časti 50,- EUR vzal žalobca žalobu späť z dôvodu uhradenia tejto sumy žalovaným po podaní žaloby (viď. odsek 5 tohto rozsudku). V časti o zaplatenie 163,40 EUR preto súd konanie s poukazom na § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku zastavil, ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

13. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy („ZoSÚ“): Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

14. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ: Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

15. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ: Veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

16. Podľa § 7 ods. 17 písm. b) ZoSÚ: Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú

zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

17. Podľa § 7 ods. 20 ZoSÚ na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky: a) čistý príjem spotrebiteľa, b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, c) výška splátky spotrebiteľského úveru a d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

18. Podľa § 7 ods. 27 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri posudzovaní položiek podľa odseku 20, ktoré sa použijú pri výpočte ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, peňažných záväzkoch spotrebiteľa a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a príjem spotrebiteľa.

19. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ: Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

20. Podľa čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS („Smernica“), členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. 03. 2014, LCL Le Crédit Lyonnais proti Fesihovi Kalhanovi, C-65/12 uviedol, že je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity spotrebiteľa a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov, ktorí sa takého správania dopustia. Cieľom uvedenej úpravy je zabezpečiť účinnú ochranu spotrebiteľov pred nezodpovedným uzatváraním zmlúv o úvere, ktoré prekračujú ich finančné možnosti a mohli by viesť k ich platobnej neschopnosti.

21. V rozsudku sp. zn. 23CoCsp/26/2020 z 30. 11. 2020 Krajský súd v Trnave uviedol, že ZoSÚ vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi informáciu len o výške svojich príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZoSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a

rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

22. Žalobca v konaní nepreukázal, že mu vzniklo právo vyhlásiť okamžitú splatnosť spotrebiteľského úveru a vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie úveru, a to s poukazom na § 7 ZoSÚ v spojení s § 11 ods. 2 ZoSÚ.

23. Žalobca nepreukázal, že s odbornou starostlivosťou skúmal schopnosť žalovaného splácať úver v zmysle § 7 ZoSÚ. V záhlaví zmluvy v časti údajov o žalovanom boli uvedené nasledovné údaje týkajúce sa príjmov a výdavkov klienta: (i) priemerný čistý mesačný príjem: 850,00 EUR, (ii) mesačné finančné výdavky (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov): 400,00 EUR, (iii) iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón): bez údaje, počet nezaopatrených detí: 1, počet vyživovaných osôb: 1. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný má k dispozícii mesačne sumu 450,- EUR, ktorú môže použiť na splátky úveru. Tento záver však podľa názoru tunajšieho súdu nezodpovedá zákonnej požiadavke skúmania bonity klienta s odbornou starostlivosťou, keďže nezohľadňuje reálne mesačné náklady ani len na základné životné potreby (nielen žalobcu, ale i jeho nezaopatreného dieťaťa, ku ktorému má vyživovaciu povinnosť), hoci ich zahrnutie do výpočtu výslovne predpokladá § 7 ods. 20 v spojení s § 7 ods. 27 ZoSÚ a § 11 ods. 2 ZoSÚ. Z položiek uvedených v zmluve by tieto náklady mohli byť zahrnuté pod položkou „iné mesačné výdavky“. Pri nich však nie je uvedený žiadny údaj a teda je zrejmé, že žalobca pred poskytnutím úveru vôbec nezisťoval iné mesačné náklady žalovaného, než sú jeho finančné výdavky. Posudzovanie bonity je proces zhromaždenia a kvalifikovaného vyhodnotenia relevantných údajov o aktuálnej finančnej situácii konkrétneho klienta, ktorý je veriteľ povinný vykonať s odbornou starostlivosťou a obozretne. Z vykonaných dôkazov súd ustálil, že žalobca nezhrmaždil dostatočné vstupné údaje (resp. nezhrmaždil žiadne údaje o životných nákladoch žalovaného), ktoré by umožnili skúmať bonitu žalovaného tak, aby žalobca získal vierohodný výsledok o reálnej schopnosti žalovaného splácať úver. Vzhľadom na to podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ prvej vety nebol oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru. Ide zároveň o hrubé porušenie povinnosti skúmať bonitu a preto súd vyhodnotil úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ druhej vety.

24. Zároveň je však potrebné uviesť, že porušenie akýchkoľvek ustanovení ZoSÚ nemá za následok zánik práva veriteľa požadovať vrátenie istiny úveru, ktorú spotrebiteľovi poskytol. Ak aj žalobcovi nevzniklo právo požadovať od žalovaného jednorazové splatenie úveru, žalovaný má naďalej povinnosť splatiť žalobcovi úver v dohodnutých mesačných splátkach. Právne posúdenie prináleží výlučne súdu. Je preto potrebné posúdiť, či žalobcovi možno priznať nárok voči žalovanému z titulu jednotlivých splátok, ktoré sa stali splatnými do vyhlásenia rozsudku a ktoré zároveň neboli v čase podania žaloby premlčané (§ 54a OZ).

25. Žalobca tvrdí, že žalovaná pohľadávka na neho mala prejsť v dôsledku postúpenia pôvodným žalobcom (viď. odsek 11 tohto rozsudku). Zmluva o postúpení pohľadávky je dvojstranným právnym úkonom, ktorý musí spĺňať všeobecné náležitosti právneho úkonu. Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný. Podľa § 37 ods. 2 OZ Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie nemožné, je neplatný. Zmluvou o postúpení pohľadávky postupca prevádza svoju pohľadávku (t.j. právo na plnenie voči dlžníkovi) na postupníka. Pohľadávka musí byť v zmluve určite a zrozumiteľne identifikovaná, pričom musí ísť o existujúcu pohľadávku. Pohľadávka je identifikovaná právnym dôvodom, výškou a splatnosťou. Predmetom postúpenia medzi pôvodným žalobcom a žalobcom bola jedna pohľadávka (po zosplatnení úveru) s výškou istiny 8 983,02 EUR, s jedným dátumom splatnosti. Táto pohľadávka je však odlišnou pohľadávkou od pohľadávok pôvodného žalobcu na úhradu jednotlivých splátok. Má odlišný právny režim a z právneho hľadiska tieto pohľadávky nemožno zamieňať. Jediné, čo majú spoločné, je právny titul. Ak predmetom postúpenia podľa Zmluvy o postúpení pohľadávok bola vyššie špecifikovaná pohľadávka po zosplatnení, je právne nepochybné, že predmetom postúpenia neboli jednotlivé pohľadávky na úhradu splátok úveru. Naopak, predmetom

postúpenia bola neexistentná pohľadávka, keďže podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ v spojení s § 39 OZ nemohla vôbec vzniknúť (pôvodný žalobca nebol oprávnený zosplatiť úver). Preto žalobca nedisponuje platnou pohľadávkou, ktorú by si voči žalovanému mohol v tomto konaní uplatniť. Súd nemohol žalobcovi priznať nárok voči žalovanému ani z titulu splátok, keďže tieto ako samostatné práva/pohľadávky neboli predmetom postúpenia podľa príslušnej zmluvy o postúpení pohľadávok a teda žalobca nie je nositeľom práv z nich vyplývajúcich. Ide o situáciu predpokladanú v § 527 ods. 1 písm. a) OZ.

26. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že žalobca nemá v tomto konaní aktívnu legitimáciu, nie je nositeľom existujúcich nárokov voči žalovanému z predmetnej zmluvy, a preto súd nemohol rozhodnúť inak, než žalobu zamietnuť, ako je uvedené vo výroku II. tohto rozsudku. Nebolo preto potrebné sa ani bližšie zaoberať žalovaným vznesenou námietkou premlčania jednotlivých splátok.

27. O trovách súd rozhodol postupom podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný mal v konaní plný úspech, pretože súd žalobu zamietol, s výnimkou časti o zaplatenie 50,- EUR, kde k zastaveniu konania došlo pre úhradu zo strany žalovaného realizovanú po podaní žaloby. Preto mu súd priznal náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci v prislúchajúcom rozsahu 98,88 %, ako je uvedené vo výroku III. tohto rozsudku. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Odvolanie možno podať na Okresný súd Dunajská Streda do 15 dní od doručenia tohto rozsudku (§ 362 CSP). Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd, ak CSP neustanovuje inak (§ 367 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Intervenient môže odvolanie podať za podmienok uvedených v § 360 CSP.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len za podmienok uvedených v § 366 CSP. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.